



FM 2014/169.1
13. maj 2014
kvk

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde aktivt for en atomkraftfrit Arktis politik.

(Medlem af Inatsisartut, Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Uden at gentage forslagsstiller Sara Olsvigs argumenter, mener vi i Inuit Ataqatigiit at det er helt aktuelt at Inatsisartut får mulighed for at drøfte og vurdere spørgsmålet om brugen af atomkraft i Arktis, i en tid hvor man verden over er i gang med at revurdere atomkraften. Brugen af uran til energifremstilling er på retur, og i dag er niveauet det laveste siden 1999.

En af de væsentligste årsager til at atomkraften er på retur, er ulykken på Fukushima-værket i 2010 forårsaget af en tsunami, hvor den Japanske regering efterfølgende lukkede alle 54 atomkraftværker og den dag i dag er kun 2 af værkerne kommet i gang med at producere elektricitet igen. I øvrigt findes der historisk massevis af eksempler på ulykker på atomkraftværker verden over.

Heldigvis er antallet af atomkraftværker i det arktiske område endnu overskueligt. Men det specielle ved de arktiske områder i forhold til resten af kloden, er at miljøet er meget sårbart, hvor forurening har stærkere og længerevarende virkninger. Det er det helt centrale i forslaget om at arbejde aktivt for en atomkraftfrit Arktis politik. Hvis der skete en atomkraftulykke i det arktiske område, ville det udover at true miljø og mennesker også betyde en alvorlig trussel mod vores primære erhverv, som er de levende resurser.

Naalakkersuisut anfører i deres svarnotat at man ikke ønsker at atomkraft kan eller skal være en del af den grønlandske energiforsyning - men at andre lande selv må beslutte om man vil have det eller ej – men det er vel også formålet at disse atomkraftværker skal forsynes med uran fra Grønland. Man må stille spørgsmålet om på hvilken baggrund at Naalakkersuisut ikke mener at vi selv skal gøre brug af atomkraft. Vi er meget interesserede i at høre argumentationen?

Den russiske Kola-halvø – også kaldt atomubåds-kirkegården – blev verdensberømt også her i landet for nogle år siden, hvilket skyldtes at man sænkede udtjente atomkraftubåde i havet. Havet blev forurenet af radioaktivitet, en forurening som kan rejse meget langt og som også betød at man kunne måle forhøjede forekomster af stråling ved de østgrønlandske kyster. Det blev der ikke råbt særlig højt om den gang. Vi håber at strålingen er faldet siden den gang.

AMAP, som er Arktisk Råds miljøarbejdsgruppe, anbefaler at man søger at minimere risikoen for ulykker, hvor radioaktive materialer er indblandet, i det arktiske område, det drejer sig bl.a. om kraftværker, ubåde og andre fartøjer som bruger uran som brændsel. Anbefalingerne skal ses på baggrund af at de arktiske lande, have og luften anses som specielt sårbare. AMAP har gennem flere rapporter behandlet spørgsmålet om brugen af atomkraft i arktis, og hver gang anbefales det at man skal søge at minimere brugen af radioaktive stoffer.

I Inuit Ataqatigiit mener vi at det er vigtigt at vi arbejder internationalt med disse spørgsmål, ligesom vi anbefalede det under debatten om pkt. 173, som er forslaget om at vi skal arbejde for et atomvåbenfrit arktis. Vi har i Grønland gode muligheder for at fremme sådanne positive tiltag, og vi kan både bidrage aktivt og tage lederskab i det arktiske samarbejde. Vi opfordrer Inatsisartut til at støtte forslaget.